

20. ชื่อเรื่อง ภาพสะท้อนตัวตนของ "ศิลปินมลายู" ผ่านผลงานจิตรกรรมร่วมสมัย

ผู้แต่ง พิเชษฐ์ เปียร์กลีน

สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ปี พ.ศ. 2553

ชนิดเอกสาร บทความ

เรายอมรับว่าจินตนาการและการแสดงออกของนักสร้างสรรค์นั้นไร้ซึ่งขีดจำกัดโดยเฉพาะการนำเสนอผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมตะวันตกประดุกเกลียวคลื่นที่ถั่งโถมเข้ามานั้น หากเรามีความตระหนักและตระหนักด้วยความเป็นห่วงเยาวชนของชาติว่าเขาเหล่านั้นจะทานทนได้อย่างไรจะแยกแยะต่อกระแสธารทางวัฒนธรรมกลืนกิน ที่ไหลบ่าเข้าท่วมท้นนั้นได้หรือไม่ การปลูกฝังความคิดทวนกระแสโดยฝักใฝ่มองตนเองยืนอยู่ด้วยความพอเพียงรู้จักคุณค่าที่แท้จริงของวิถีชีวิต ศิลปะและวัฒนธรรมแวดล้อมและรู้ทันโลกไปพร้อมกันเป็นสิ่งที่เราถ่ายทอดความรู้แก่ศิษย์เปรียบเสมือนเมล็ดพันธุ์ทางศิลปะในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี การเรียนการสอนศิลปะ ในพื้นที่ชายแดนของประเทศไทยแห่งนี้ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นหรือ อัตลักษณ์เฉพาะตนเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผู้เขียนได้รับข้อเสนอแนะจากท่านศาสตราจารย์ชูลูด นิยมเสมอ ในขณะที่กำลังจัดทำหลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์กล่าวว่า... “นอกจากจะเอาจริงเอาจังกับการสอนการอบรมความรู้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งความขยันหมั่นเพียรของนักศึกษาแล้ว จะต้องทำการค้นคว้า(Research)อย่างจริงจังโดยเฉพาะส่วนที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ศาสนาวัฒนธรรม ภาษาถิ่น นิทานพื้นบ้าน การละเล่นดนตรีมหรสพ สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นอาหารการแต่งกาย กริยาท่าทาง ฯลฯ ถ้าใครจะทำเรื่องใดให้ศึกษาเรื่องนั้นอย่างถึงแก่นสเกดซ์ด้วย drawing จัดบันทึกข้อความความคิดเห็นฉันว่าผลงานนักศึกษาเหล่านั้นน่าจะมีราคา มากกว่างานสร้างสรรค์ที่สำเร็จเป็นรูปเป็นร่างแล้วเสียอีกเพราะถ้าเขาไม่ถึงต้นตอของเรื่องที่ทำงานสร้างสรรค์ก็ตันและผิวเผินพวกเราเคยชินกับวิธีนี้กันมากไม่ว่าสถาบันไหนเราจึงขาดข้างในซึ่งเป็นหัวใจของศิลปะ...ท่านยังได้กล่าวต่อไปอีกว่า...ถ้าเราให้เขารู้จักและรู้ถึงความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า ตั้งแต่เรื่องง่ายๆ ในชั้นปีแรกๆ ค่อยๆ ยากขึ้นๆ ซับซ้อนขึ้นในชั้นที่สูงขึ้น รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ หากจุดหมายที่ต้องการเขาจะมีโครงสร้างทางความคิด และมันจะสะท้อนออกมาในงานสร้างสรรค์ของเขาในเวลาต่อไป ปลูกฝังทางความรู้ความคิดให้เขาให้แน่นพอสมควรเสียก่อนอย่าไปหวังผลในงานสร้างสรรค์ที่เร็วเกินไปบำรุงต้นให้แข็งแรงเสียก่อนดอกผลจะตามมาอย่างสมบูรณ์และต่อเนื่องอีกยาวนาน”...สาขาวิชาทัศนศิลป์คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีนักศึกษาจบการศึกษาไปแล้วทุกรุ่น ล้วนแล้วแต่ได้รับการปลูกฝังให้มีแนวความคิดในการศึกษาศิลปะเพื่อการทำงานศิลปะจากรากเหง้าของท้องถิ่นที่ตนเองพำนักอยู่โดยมีอัตลักษณ์ในการแสดงออกเป็นคุณสมบัติเฉพาะของแต่ละคนการสอนการสร้างสรรค์ให้ศิษย์มีผลงานศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ เช่น ผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้มีอัตลักษณ์ทางด้านรูปแบบที่เด่น ใครได้เห็นก็จำได้ทันทีนั้นเป็นสิ่งที่ยากมากหากทำได้สำเร็จก็นับเป็น

การนำเสนอตัวตนผ่านผลงานศิลปะสู่สังคมอย่างมีคุณค่าเป็นการทวนกระแสอย่างรู้เท่าทัน ท่ามกลางโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลทำให้อัตลักษณ์ของสังคมไทยเปลี่ยนไปการสอนที่ไล่เรียงลำดับความยากง่าย จึงเป็นหัวใจหลักในการจัดการเรียน ศิลปะตั้งแต่พื้นฐานของการวาดเส้น ตลอดจนองค์ประกอบของศิลปะไปจนถึงรายวิชาศิลปนิพนธ์ปีสุดท้ายนั้นมีความสำคัญการโน้มนำศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดชายแดนภาคใต้ (Arts and Cultures in Southern Border Provinces) โดยศึกษาถึงภูมิหลังสภาพแวดล้อมและสภาพสังคม รูปแบบวัฒนธรรมศาสนา พิธีกรรม อาชีพ การตั้งถิ่นฐานขนบธรรมเนียม ประเพณีและคติความเชื่อในท้องถิ่นจังหวัดชายแดนภาคใต้ มาเป็นโจทย์สำหรับการค้นคว้าทดลอง และฝึกฝนปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคต่างๆที่เน้นการถ่ายทอดจากแบบที่กำหนดให้ และกำหนดขึ้นเอง เน้นการถ่ายทอดตามความคิด อารมณ์ ความรู้สึกและจินตนาการที่แสดงเอกลักษณ์ไทยภาคใต้เป็นสิ่งสำคัญต่อการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้เนื้อหาความรู้ และประสบการณ์ที่กล่าวมานั้นเป็นปรัชญาการทำงานศิลปะในขอบข่ายของการตีความจากรากเหง้าวัฒนธรรมดั้งเดิม เป็นฐานความคิดเพื่อสร้างสรรค์ผลงานตามความถนัดเฉพาะตัวและนำเสนอเป็นผลงานศิลปะต่อสาธารณชน ตรงจุดที่เรายืนอยู่นี้มีความชัดเจน ต่อการนำเสนอวิถีทางวัฒนธรรมผ่านภาษาของศิลปะเนื้อหา และรูปแบบการเรียนการสอนในสาขาวิชาทัศนศิลป์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีได้สะท้อนปัญญาความมุ่งมั่นของผู้สร้างผลงานและทีมผู้สอนที่บ่งบอกถึงความตั้งใจต่อการศึกษาการทำงานศิลปะสะท้อนตัวตนของ “ศิลปินมาลายู” สู่สังคม ผ่านผลงานจิตรกรรมร่วมสมัย อันเป็นผลผลิตส่วนหนึ่งเท่านั้นของสาขาวิชาทัศนศิลป์คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีงานศิลปะของศิลปินเหล่านี้จะส่งผลในเชิงวิชาการและการสร้างสรรค์ต่อสังคมต่อไป ทั้งในแง่มุมมองผลงานดีเด่น ความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องยั่งยืน ยาวนาน เป็นศิลปินร่วมสมัยในคาบสมุทรมลายูและท้ายที่สุดจะเป็นแบบอย่างของคนทำงานศิลปะที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต